

Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління (Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.12.2016 № 1604)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Дніпровський державний
аграрно-економічний
університет

ДКС Центр
Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

Державне управління: удосконалення та розвиток № 4, 2017

УДК 323.22

Р. С. Савранський,

аспірант, Національна академія державного управління при Президентові України, м. Київ

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПРИПАРТІЙНИХ МОЛОДІЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

R. S. Savranskyi,

graduate student, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv

CONCEPT AND ESSENCE OF YOUTH WING OF POLITICAL PARTIES

В статті автором уточнено поняття припартійних молодіжних організацій та розкрито їх сутність, показано вплив та важливість припартійних молодіжних організацій для політичних партій. Сформульовані поняття дають можливість по-новому поглянути на проблематику розвитку припартійних молодіжних організацій, окреслюють шляхи подальших досліджень за даною тематикою та розкривають сутність припартійних молодіжних організацій, як елементу політичних партій.

For the stable functioning of a political party needed a developed system of wing organizations, one of this organization is youth wing. Concept and essence of youth wing organization is an important basis for understanding the ways and methods of development of youth wing. In Ukraine in contrast to other countries, the issue of the conceptual basis of youth wing organizations were not given enough attention, existing research and publications provide just statistical information or superficial understanding of the concept and essence of youth wing organizations. In this article, summarized existing sources and based on own research, by author have been formulated the concept of youth wing organizations and revealed their essence, shown the influence and importance of youth wing organizations for political parties. These concepts give a possibility to take a fresh look on the problems of development of youth wing organizations, outline the ways of further researches on this subject and reveal the essence of youth organizations as part of political parties.

Ключові слова: держава, молодь, молодіжні організації, політичні партії, регіони.

Keywords: state, youth, youth organizations, political parties, regions.

Вступ. На сучасному етапі розвитку суспільства стабільність будь-якої держави залежить від стабільності та сталості політичних партій, що формують політику даної держави. Для забезпечення своєї ефективної роботи політичні партії створюють чи ініціюють так звані «крила» - специфічні відгалуження по роботі з окремими групами суспільства. Одним з найголовніших відгалужень є «молодіжні крила», що функціонують у вигляді припартійних молодіжних організацій.

З однієї сторони важливість дослідження усіх аспектів роботи припартійних молодіжних організацій полягає в тому, що молодь є суспільно диференційованою соціально-демографічною спільнотою, якій притаманні специфічні фізіологічні, соціально-психологічні, теоретико-пізнавальні, культурно-освітні та інші властивості, що характеризують її біо соціальне

дозрівання як здійснення самовираження її внутрішніх сутнісних сил і соціальних якостей [4]. Також варто зазначити, що розвиток потужної припартійної молодіжної організації є одним з елементів залучення молоді до політичної діяльності та політики в цілому [6].

З іншої сторони припартійні молодіжні організації мають величезний організаційний, кадровий та мобілізаційний потенціал для здійснення політичної діяльності та досягнення мети політичної партії [5].

Питання ролі та місця припартійних молодіжних організацій в Україні не було присвячено окремих ґрунтовних досліджень, проте дані питання були висвітлені у контексті розвитку молодіжних організацій в Україні, та їх участі у політичних процесах. Даній тематиці присвячено праці багатьох видатних українських вчених, серед яких В. Головенько, К. Захаренко, М. Кербаль, О. Корнієвський, В. Кулік, В. Ребало, К. Плоский, А. Половинець, В. Якушик та інші.

Постановка проблеми. Визначити роль та місце припартійних молодіжних організацій у розвитку політичних партій, уточнити базові терміни, описати механізми їх створення та функціонування та основні характеристики припартійних молодіжних організацій.

Результати. Для стабільного функціонування політичної партії необхідна розвинена система припартійних організацій, однією з яких є припартійна молодіжна організація. Поняття та сутність припартійної молодіжної організації є важливим базисом для розуміння шляхів та методів розвитку припартійних молодіжних організацій. В Україні, на відміну від зарубіжних країн, питанню понятійного апарату припартійних молодіжних організацій не було приділено достатньо уваги, існуючі дослідження та публікації дають поверхове чи статистичне уявлення про поняття та сутність припартійних молодіжних організацій. Так, О. Лісовець дає таке визначення терміну припартійна молодіжна організація, це об'єднання, створене за ініціативи та підтримки певної політичної партії, що охоплює молодь зі спільними ідейно-політичними переконаннями та сприяє реалізації її наукового, творчого, громадсько-політичного, організаційного потенціалу, створенню умов для організованого дозвілля та спілкування. [1]

У зарубіжній літературі термін припартійна молодіжна організація використовується у значенні «молодіжне крило політичної партії». Молодіжне крило політичної партії це вбудована в структуру, автономна чи незалежна від політичної партії організація, що працює на партнерських засадах з політичною партією, і створена з метою підтримки політичної партії на період передвиборчої та виборчих кампанії зі сторони членів або прихильників політичної партії, що відносяться за віковою категорією до молоді. [2]

Метеринська партія – політична партія, що ініціювала чи створила влансну припартійну молодіжну організацію на засадах спільної політичної платформи та ідеології, та має вибудовану систему відносин з нею.

Важливу роль у розвитку припартійних молодіжних організацій відіграє механізми створення та функціонування, серед яких можна визначити такі:

1. Ініціювання та забезпечення "дорослими" організаціями діяльності молодіжних організацій (філій, фракцій, секцій, платформ, крил), які за своїм статусом є партійним підрозділом або у практичній діяльності чітко орієнтовані на програмні ідеологічні засади партії, реалізацію партійних статутних цілей і завдань, зберігаючи водночас автономний статус у розв'язанні проблем "внутрішнього життя". Умовно цей тип молодіжних громадських організацій належить до "патронажно-клієнтельних" об'єднань, громадянську позицію яких в ідеалі мав би визначати "однаковий метод думання і діяння".

2. Орієнтація політичних партій, рухів на "полегшений варіант" поширення партійного впливу на масову молодіжну аудиторію, соціальні, професійні категорії молоді та її об'єднання з метою залучення нових кадрів, що не потребує додаткових фінансів, матеріальних витрат на утримання молодіжних функціонерів та апарату молодіжних припартійних структур. Ця партійна настанова реалізується передусім у площині ініціювання політичними партіями, рухами процесу творення та підтримки діяльності ідейно близьких до них молодіжних об'єднань. Умовно їх визначають як формально позапартійні молодіжні громадські організації.

3. Об'єднання молоді та інших членів партії в єдине ціле. Партійна молодіжна політика політичних об'єднань передбачає два основні напрями: ідейний вишкіл молодих партійців і залучення нових представників молодого покоління до організації шляхом проведення громадсько-політичних, культурних, історико-просвітницьких та інших заходів.[3]

Для чіткого розуміння сутності припартійної молодіжної організації слід сформулювати основні характеристики функціонування організації та викласти їх сутність. До таких характеристик належать наступні:

Організаційна структура. Визначальною характеристикою припартійної молодіжної організації є її організаційна структура. Сутність організаційної структури полягає у відповіді на такі питання: «Хто в організації має повноваження приймати будь-яке рішення на будь-якому рівні?», «Хто повинен виконувати і контролювати виконання рішень?», «Хто надає такі повноваження і позбавляє від них?». Залежно від відповіді на ці питання засновники чи керівники припартійної молодіжної організації визначають діючу організаційну структуру.

Організаційна структура описує всі складові внутрішнього існування організації, включно з правилами роботи організації та принципами політичної діяльності, що здійснюється припартійною молодіжною організацією. До організаційної структури входять в тому числі функції та задачі вищого керівного органу (Конгрес, Загальні збори, Конференція) та вищого виконавчого органу (Виконком, Політична рада), порядки та правила голосування, правила висування кандидатур, періодичність проведення зібрань та засідань, повноважень місцевих осередків і їх відносини з центральною організацією.

Організаційна структура є чітко визначеною і, разом з правами та обов'язками членів організації, закріплена у статуті (положенні, конституції) припартійної молодіжної організації. У разі необхідності, організаційна структура може бути скорегована чи змінена, але процедура зміни відбувається за принципами та правилами закладеними у вихідній організаційній структурі.

Від того наскільки чітко визначена організаційна структура, відсутності чи наявності подвійних трактувань, чи можливостей порушення встановлених правил, що закріплюють внутрішню організаційну демократію залежить ефективність роботи припартійної молодіжної організації, її здатність до саморегуляції та стабільність від зовнішніх змін.

Внутрішньо організаційна культура. Внутрішньо організаційна культура, як і організаційна структура є характеристикою, що впливає на спроможність забезпечення стабільності та сталого розвитку припартійної молодіжної організації. Складовими внутрішньо організаційної культури є правила та принципи взаємовідносин між членами організації, як діючими так і потенційними. Сутність внутрішньо організаційної культури полягає у відповіді на питання: «Яка поведінка між членами організації є прийнятною а яка ні?», «Як уникати чи вирішувати внутрішні конфлікти?», «Як подолати міжособистісні бар'єри та підвищити командну ефективність?».

Залежно від обраної організаційної структури складовими внутрішньо організаційної культури можуть бути: внутрішня демократія, прозорість прийняття та виконання рішень, взаємоповага, відкритість до суспільства та потенційних членів, плюралізм думок та позицій, культура дискусій, тощо.

Важливість внутрішньо організаційної культури для припартійної молодіжної організації полягає у необхідності уникнення серйозних внутрішніх конфліктів, злагоджених думок та позицій, послаблення конфронтації між лідерами та посиленні ролі команди за для забезпечення роботи організації у єдиному ключі досягнення спільної мети.

Відносини з материнською партією. Відносини з материнською партією характеризують правила та принципи взаємодії політичної партії та її припартійної молодіжної організації. Сутність цієї характеристики полягає в розумінні місця та ролі припартійної молодіжної організації у комунікації з політичною партією. Наявність материнської партії для припартійної молодіжної організації є виключно обов'язковою, а наявність припартійної молодіжної організації для політичної партії на є виключно обов'язковою, виходячи з цього можна зрозуміти важливість відносин з материнською партією. Залежно від механізму розвитку організаційної структури кожна припартійна молодіжна організація будує власні відносини з материнською партією. Від того наскільки якісно та глибоко проработовані ці відносини залежить ефективність функціонування як припартійної молодіжної організації так і політичної партії.

На відносини з материнською партією впливає ряд факторів, таких як: рівень залежності припартійної молодіжної організації від материнської партії, історія створення політичної партії та припартійної молодіжної організації, рівень політичних лідерів в керівництві припартійної молодіжної організації та материнської партії, ступінь залучення членів припартійної молодіжної організації до виконавчих структур материнської партії, міжособистісні відносини між керівництвом і членами припартійної молодіжної організації та материнської партії. Найбільш яскравим вираженням відносин з материнською партією є спроможність припартійної молодіжної організації публічно виражати свою незгоду з діями материнської партії.

Незалежно від факторів які впливають на відносини між припартійною молодіжною організацією та материнською партією сталим залишається їхній спільний ідеологічний базис, а саме: цінності, політична ідеологія та бачення на проблеми суспільства. Саме через це відносини з материнською партією завжди відбуваються в ключі досягнення спільної мети.

Участь у виборчих кампаніях. Участь у виборчих кампаніях так як і нормотворча діяльність є характеристикою яка показує дієздатність припартійної молодіжної організації. Сутність участі у виборчих кампаніях полягає в тому яким чином організована робота припартійної молодіжної організації у період виборчих кампаній. До участі у виборчих кампаніях входять правила, принципи та механізми взаємодії припартійної молодіжної організації з материнською партією на період виборчої кампанії, незалежно від того чи приймає припартійної молодіжної організації участь як окремих суб'єкт чи діє у складі материнської партії. Саме участь у виборчих кампаніях є підставою для більшості політичних партій створювати власні «молодіжні крила», тому під час виборчих кампаній відбувається найбільш глибока та всеосяжна співпраця між припартійної молодіжної організації та материнською партією

Залежно від обраного механізму розвитку організаційної структури припартійної молодіжної організації її участь у виборчих кампаніях може складатися з мобілізації електорату, висунення кандидатів, організації роботи штабів, забезпечення ресурсом волонтерів та агітаторів, створення комунікативних та агітаційних платформ, створення платформ для просування власних політик, тощо. Важливість участі у виборчих кампаніях також полягає у тому, що виборчих кампанії допомагають акцептуватися припартійної молодіжної організації у політичному середовищі, та слугують елементом у політичному просуванні лідерів організації, що є важливим чинником внутрішньо організаційної мотивації.

Участь у нормотворчій діяльності. Однією з характеристик, що визначає дієздатність припартійної молодіжної організації є участь, або спроможність до участі у нормотворчій діяльності. Сутність цієї характеристики полягає у можливості припартійної молодіжної організації вирішувати поточні проблеми суспільства, впливати на політичну ситуацію та визначати шляхи розвитку держави, як на місцевому так і на національному рівнях.

В даному випадку нормотворча діяльність передбачає три складові. Перша, формування позицій, стратегій, візій у процесі розробки нових політик (від англійського «policy») !!! що до минулих, теперішніх чи майбутніх проблем суспільства, формування загального бачення розвитку держави. Друга, формування позицій та стратегій у процесі здійснення політичної діяльності для просування власних політик. Третя, вираження розроблених політик у вигляді нормативних документів та лобювання прийняття їх як законодавчих чи нормативних актів.

Залежно від організаційної структури та типу відносин з материнською партією, розробка політик відбувається у взаємодії між прийнятою ідеологією припартійної молодіжної організації, політичною платформою материнської партії і політичною кон'юнктурою, та поточною проблематикою у суспільстві.

Участь припартійної молодіжної організації, або спроможність до участі у нормотворчій діяльності залежить від наявності професійних кадрів, потужності і розгалуженості припартійної молодіжної організації та її «політичної ваги». За цією характеристикою можна визначити «зрілість» припартійної молодіжної організації.

Робота з членами. Робота з членами організації характеризує здатність припартійної молодіжної організації втримувати власний актив, залучати нових активістів, забезпечувати структуру професійними кадрами, забезпечувати реалізацію власних проектів та проектів материнської партії, підтримувати позитивний баланс кадрового резерву. Робота припартійної молодіжної організації зі своїми членами складається з розробки та реалізації стратегій, які включають у себе з одного боку принципи та правила, а з іншого проекти та програми. Сутність таких стратегій полягає у знаходженні відповіді на питання: «Як залучати нових членів?», «Як їх втримувати?», «Як застосовувати їхній людський капітал?».

Розробка стратегій про роботі з членами здійснюються центром а реалізація покладена на місцеві та локальні осередки припартійної молодіжної організації. Фактично ефективність цих стратегій залежить від ефективності роботи місцевих організацій, і в свою чергу ефективність роботи місцевих організацій залежить від ефективності стратегій по роботі з членами. В цій взаємозалежності полягає важливість роботи з членами, як характеристики припартійної молодіжної організації.

Комунікація. Характеристика комунікації припартійної молодіжної організації вживається у значенні правил, принципів, методів та механізмів інформаційної взаємодії припартійної молодіжної організації зі своїми членами, як діючим так і потенційними, материнською партією та суспільством. Сутність комунікації полягає у донесенні та отриманні необхідної інформації між усіма суб'єктами що задіяні у діяльності припартійної молодіжної організації.

Від якості комунікації залежить спроможність припартійної молодіжної організації швидко обмінюватись інформацією, забезпечувати постійний зв'язок між членами, стимулювати як внутрішні так і зовнішні дискусії, бути у курсі поточних суспільних проблем та доносити до суспільства власні позиції, просувати власні політики. Важливість комунікації полягає в тому що припартійної молодіжної організації як суб'єкт політичної діяльності не може існувати поза інформаційним простором, тому від ефективності комунікації залежить досягнення кінцевої мети організації.

Висновки.

Доведено, що залежно від того за яким механізмом була створена припартійна молодіжна організація, які характеристики функціонування вона має, яку діяльність і в якому обсязі вона здійснює свою діяльність залежить рівень розвиненості організації, рівень її політичного впливу, привабливість для членів та послідовників, рівень можливостей просувати власних лідерів та розроблених політик. Весь цей набір характеристик вирізняє «паперові» припартійні молодіжні організації від організацій що можуть дати стимул та мотивацію до дії материнській партії. Але в будь-якому випадку незмінною залишається сама природа існування припартійних молодіжних організацій, як нерозривного елемента від політичної партії.

Література.

1. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України : навч. посіб. / О. В. Лісовець. - К. : ВЦ "Академія", 2011. - 256 с. - (Серія "Альма-матер").
2. Young conservatives, young socialists and the great youth abstention: youth participation and nonparticipation in political parties. Matthew Lamb. A thesis submitted to the University of Birmingham for the degree of Doctor Of Philosophy /Department of Political Science and International Studies The University of Birmingham September 2002
3. Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні [Текст] / О. А. Корнієвський, В.М. Якушик. - К. : Київ. братство, 1997. - 130 с.
4. Політичне лідерство: навч. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. В. А. Гошовської, Л. А. Пашко. – К. : НАДУ, 2013. – 300 с
5. How to build a youth wing, Danish Institute for Parties and Democracy, 2012
6. Enhancing Youth Political Participation throughout the Electoral Cycle, United Nations Development Programme, 2013

References.

1. Lisovets' O.V. (2011), *Teoriia i metodyka roboty z dytiachymy ta molodizhnymy orhanizatsiiamy Ukrainy* [Theory and methods of work with children and youth organizations of Ukraine], VTs "Akademiiia", Kyiv, Ukraine.
2. (2002), Young conservatives, young socialists and the great youth abstention: youth participation and nonparticipation in political parties. Matthew Lamb. A thesis submitted to the University of Birmingham for the degree of Doctor Of Philosophy /Department of Political Science and International Studies The University of Birmingham September.
3. Korniiivs'kyj, O. A. and Yakushyk V.M. (1997), *Molodizhnyj rukh ta politychni ob'iednannia v suchasnij Ukraini* [Youth movement and political union in modern Ukraine], Kyiv. bratstvo, Kyiv, Ukraine.
4. Hoshovs'koi, V. A. and Pashko L. A. (2013), *Politychne liderstvo* [Political leadership], NADU, Kyiv, Ukraine.
5. (2012), How to build a youth wing, Danish Institute for Parties and Democracy.
6. (2013), Enhancing Youth Political Participation throughout the Electoral Cycle, United Nations Development Programme.

Стаття надійшла до редакції 14.04.2017 р.

ТОВ "ДКС Центр"

Вропу